

מאחורי הקלעים של פרשת אריה שפאק של עד המדינה

בתביעה להחזרת רכוש משפחתי. כאשר וכה כספי במשפט, ידע פרץ כי לפני עורדין גדול. הוא ידע גם שמיכאל כספי הוא פרקליט האישי של עמוס בן-גוריון, מספק מחזן תל-אביב.

לא ידוע מה סוכם בין פרץ לבין סני גורן. לא ידוע גם מה דובר בין כספי לבין עמוס בן-גוריון, בנוכחות קצין שני בכנין מטה מחזן תל-אביב ובמסעדה אקרן פונים. אולם לפתע, אחרי כספי קיבל את ההגנה על פרץ. הפך פקיד הרשימות לעד המדינה נגד אריה שפאק.

לאריה שפאק לא היה כל קשר מינהלי

עדי-מדינה פרץ עמוס ענה: "הפרקליט החליט"

עם מחלקת הרשימות. סגן ראש העיר דאז, אברהם שכטרמן, היה המוסמך הבלעדי לחתום על רשימות ביפן. שפאק פרץ הוא אשר רשם את הד בקשות ומילא את טפסי הרשימות והביאם בעצמו לחתימתו של שכטרמן. על כן תמה שפאק מה יכול פקיד זה להעיד נגדו כעד המדינה.

עיסקה עם עמוס

כאשר הגיעה השמועה לאוני שפאק, ביקשו פרקליטיו, לפי בקשתו, לבר את אמיתות הידועה, שלפיה הוסכם בין כספי, פרקליטו של פרץ, לבין המשטרה, שפרץ יודה בשורה ארוכה של מעשי שטלת שוחד, בקשר למילוי תפקידו במינהל יפו, וגם יעיד נגד אריה שפאק. תמורת הסכמתו לכך ניתנו לפרץ חסינות והוא לא יתבע לדין על מעשי שטלת שוחד, בהם יודה.

ואמנם, כעבור מספר ימים, הודיעה המשטרה לפרקליטיו של שפאק, כי סמכה ידה על הסדר אותן עשה פרקליט הנחזון. היא היפתה את פרקליטו שפאק אל פרקליט המחזון.

פולונסקי לא הפנה את משאלתו לפרק ליט המחזון, יעקב בראורי. כי במסדרוני הפרקליטות, לא היה זה סוד שהעיסקה עם פרקליטו של פרץ נעשתה דווקא במשטרה, ופרקליטות המחזון סמכה את ידה על עיסקה זו — ולא להיפר, כטענת עמוס.

"חריצת דין מראש!"

יה זה רץ קרב אחד, אותו נאלץ שפאק לנהל מאחורי הקלעים, עוד לפני שיוכרע גורלו בבית-המשפט. קרב שני: גיהל עם העירייה.

כאשר נעצר שפאק בתחילת השנה, הודיע ראש העיר, מרדכי נמיר, כי ראש מינהל יפו ישועה מפקדו, עד אשר יפסקו בדי. המשפט אם כנבונות האשמות המשטרה נגדו. לתומה, האמין שפאק כי מישרתו תישאר פנויה, עד אשר ייגמר המשפט. לפתע,

בזכותיו של שפאק, וכן מהרה המיכרו חריצת-הדין על שפאק עוד בטרם יצא משטו לאור.

במועצת העירייה העלה חבר המועצה הר צ'כי, נתנאל מטלון, את אותה הסעה, בהריפות רבה עוד יותר: "תקדים מנוגד תכלית נגוד לעקרונות צדק ויושר... כל עוד לא הורשע מר שפאק בדין, הרי הוא לכל הדעות חף מכל פשע. יש במיכרו הנוכחי התערבות בלתי הוגנת מצד העירייה בהליכים המשפטיים וחריצת-דין מראש על אחד מטובי חתיקי עובדיה של העירייה."

★ ★ ★
בקשה להצטרף למפא"י

ל אלה לא היו בסופו של דבר, אלה כעין סיור אלים לפני הפעולה העיקרית. היא תחילת יומיים לפני ראש השנה,

זהו מיסמך רשמי. תוכנו ניתן בשבועה, בנוכחות שני עורכדין. יעקב גנון, מספר בו מה קרה לו, מן הרגע בו החליטה המשטרה כי הוא עשוי למסור עדות נגד אריה שפאק. הסיבה לכך נעוצה בכרשה שהחלה ביום בו הביא את שני אחיו ואת 17 ילדיהם למשרדו של ראש מינהל יפו והכריז: "אתם סגרתם את בית-הקפה, תמצאו להם אוכל!" בהתערבות פרקליטו של גנון, עורכדין יעקב האגור, זומנה ישיבה של סגן ראש העיר דאז, אברהם שכטר, מפקד משטרת יפו חיים פלסר, ואריה שפאק. השלושה דנו מחדש בהחלטת העירייה לפגור את בית הקפה של גנון, ברחוב 60, החלטה אשר גרמה למתן צד-סגירה עליידי השופטת לאה

אמרתי לו: "אתה יכול להיות שכן שלי ואתה יכול להיות הכל, אבל לשקך אני לא יכול. בגלל שאני בן-אדם שלא אוהב לעשות דברים כאלו." או הוא התחיל לשאול שאלות איך אני בניתי את בית הקפה שלי, ואיזה עניינים היו לי עם העירייה. הוא כל הזמן רושם דברים. בסוף אמר לי: "אני רוצה שאתה תחתום פה."

אמרתי לו: "מה כתבת פה שאני אחתום?" היה אחי עליידי, והוא אמר לי: "יעקב,

עד גנון חטמל אמר: "עוזר לשכנך..."

פה לא מקום משטרה ולא מקום רשמי. פה אתה אל תחתום שום דבר." הוא אמר לאחי שלא יתערב: "מה איכפת לך שהוא יחתום? בשבילי טוב שיתחום."

אמרתי לו: "בשבילך יכול להיות טוב שאני אחתום, אבל את לא אחתום."

הוא התרגז ואמר לי: "מה? אתה מסרב פקודה של המשטרה? כשאתה לא רוצה לחתום?" אמרתי לו שאני לא מסרב פקודה, אבל פה זה לא מקום רשמי.

"תשמע", הוא אמר לי, "אתה רוצה לדעת מי אני? מחר אני הולך לעצור ששה עורכדיינים ואחד חבר כנסת, ואת ראש התחבורה. אני יכול גם לעצור את ראש הממשלה!"

אמרתי לו: "טוב, אתה יכול לעצור את כולם. מחר, אבל אני רוצה להביא את העורכדיינים שלי ואת אחותם לך על מה שכתבת. למה שאני לא יודע לקרוא עברית." הוא אמר: "אם תבוא שמה עם העורכדיינים אני אורוק את העורכדיינים שלך החוצה!"

עניתי: "אני אביא, ואתה תורוק." קמתי והלכתי לדלת. פיתאום קרא לי שאבוא לחתום, אם לא — יעצור אותי.

ותימשך במשך 18 ימי שמיעה, בבית המשפט. אפשר להגיד כי עיקר טיעונה של התביעה הכללית יתבסס על עדותו של אשר פרץ. אולם דבר אחד ברור כבר עתה לחלוטין: משפט אריה שפאק לא יצמצם בגבור לוח הטיעון הסכני על מתן שוחד ולקיתתו. יהיה זה משפט פוליטי ממדרגה ראשונה, בו יעלה שפאק את טענתו העיקשת, כי כל הפעולה נגדו נעשתה על רקע פוליטי מובן הק. הוא נעצר והושפל, לדבריו, מתוך סיבה אחת: סירובו להישמע לפניה מפורשת, מ צד אישיות מסוימת, כי יצטרף למפא"י.

הצבר הציוני-כללי היה האדם האחזון ש שליטה החדשים של עיריית תל-אביב ה מפא"ית רצו כי ינהל את יפו, עם רבבות העולים החדשים שבה. זוהי הסיבה, משוכנע שפאק, בגללה סולק בצורה כה משפילה מעמדת הכוח שלו.

עונן ולשביתת-השבת של צאצאי גנון בעירייה. קצין המשטרה ושני נציגי העירייה החליטו, כי כאשר יגיש האגור עירעור, לא תתנגד העירייה לביטול צד-הסגירה הקודם. גרשם פרוטוקול רשמי על כך.

כאשר הוזמנו שפאק ושכטרמן להופיע בבית המשפט, התנגד שכטרמן על היותו עסוק ורק שפאק הופיע. על פמך עדותו, בהתאם להחלטת השלושה, ביטלה השופטת את הצו. כעבור שבועות מספר, בפרום מערכת החבירות לפנסת הרביעית, התגייס אחיו של יעקב גנון לצד הציוניס-הכלליים, העמיד חלק מבית-הקפה לשותם, תמורת תשלום כספי, כמשרד-חבירות איזורי. קשר זה נראה למשטרה מספיק, כדי לספל בגנון בצורה המתוארת להלן.

"מה איכפת לך לשקך?"

אמרתי לו: "טוב, אתה תעצור אותי. אני יושב בבית-הקפה שלי."

★ ★ ★ "רוצה לדפוק את שפאק!"

מחרת בצהריים באה הגידי. אני לא הייתי במקום והם השאירו לי פתק שאני אלך להסחר. הלכתי בשעה אחת. הבלש לקח אותי לחדר שלו. הוא אמר לי "שמע יעקב, למה אתה טיפס כזה? אם אתה אומר לי שכן נתת לו, אתה חושב שאני אדפוק אותך? אני לא מחפש אותך, רק אני רוצה לדפוק את שפאק. למה אתה לא מבין אותי? אני רוצה להכניס אותו ל-10 שנות מאסר."

פיתאום ניכנס אחד בשם קוטלר ואמר: "תביאו את האדם הזה לחדר שלי." הלכנו לחדר שלו. הוא אמר: "תשמע, אני עוד לא רוצה להתחיל לדבר איתך!" ולשכן שלי אמר: "מה גמרת איתו עד עכשיו? מה עשית איתו כלכך הרבה ימים?" הוא ענה לי: "שום דבר. הוא לא רוצה להגיד."

בחדר שלו היה עוד אחד, שמן וגבוה, היתה לו שן של כסף כפה ושעורות קצת לבנות בצדדים. הוא אמר לי: "תשמע חבר, אתה מתפרנס מהקפה שלך?" עניתי לו ש"אני עובד 18 שעות ומתפרנס מזה." אמרתי רוצה להמשיך ככה, להוציא את הפרנסה שלך בשקט, המשיך, "או אני אומר לך בשלוש מילים יבשות — שאתה תביא אותי: אם אתה לא תגיד, אהרוס את בית-הקפה שלך. בחוק ובלוי חוק."

אמרתי להם: "בואו תהרסו את הבית-הקפה שלי, אם אתם רוצים להרוס — תהרסו." פיתאום, כשאני מדבר עם קוטלר, בא הבלש, השכן שלי, תמשע אותי מאחורי וסילטל אותי, ככה חזק; הוא אמר לי: "איך אתה משלם — שבועית או חודשית?" ואחר כך בא השני ודחף אותי וצעק: "כמה שילמת לו?"

או אני אמרתי להם: "חביבי, לא שילמתי להם שום דבר. מה אתם רוצים ממני?"

בסוף קם קוטלר ויצא מהחדר. בדרך אמר לסמל השמן: "צריך לשים אותו בבית סוהר." אבל הסמל ענה: "לא, תן לו שילך לעשות שבת בבית. שיחשוב ויבוא אצלנו ביום ראשון בשמונה בבוקר."

ביום ראשון באתי לשם בשמונה בבוקר, אבל נתנו לי לחכות עד הצהריים. אחר-כך קרא לי הסמל השכן שלי ואמר לי להתחום על מה שהוא כתב. "פה לא בבית שלך, פה במשטרה, ואתה צריך לחתום." ניסיתי לדבר שיקרא לי מה שאני חותם עליו, אבל הוא לא רצה. חתמתי. אני לא יודע על מה — רק חתמתי. אני חושב שרק על גנייני בית-הקפה. למה חתמתי? פחדתי ששימתי אותי בבית-סוהר או ירביצו לי כמו שעשתי לי קודם.